

CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER

Nokta Atışı Soru Tahminleri

Ezgi Hoca Diyor Ki;

Ortak Odak

- Suçların İçtimarı
- Suça İştirak
- Hata Halleri Ve Kusur Yeteneği
- Yaptırımlar Ve Zamanaşımı

CEZA HUKUKU (GENEL HÜKÜMLER) ÇIKMIŞ SORULAR ANALİZİ

Sınav türlerine göre odak noktaları, soru tipleri ve zorluk dereceleri karşılaştırması

HMGS Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

HMGS, Ceza Hukuku Genel Hükümler alanında temel kavramların kanuni tanımlarını, mutlak kuralları ve klasikleşmiş teorik ayrımları (hata türleri, yaş grupları) basit olay kurguları üzerinden test eder.

Öne Çıkan Detaylar

- Dolaylı Faillik ve Suça İştirak:** Bir suçun işlenmesinde başkasının araç olarak kullanılmasının "dolaylı faillik" olduğu doğrudan tanım sorusu olarak test edilmiştir (2025 Eylül HMGS).
- Şahısta Hata:** Failin hedef aldığı kişiyi bir başkasıyla karıştırması durumunda kastın kalkmayacağı kuralı öne çıkar. Örneğin; karanlıkta babasını öldürmek isterken ona çok benzeyen amcasını vuran failin kasten öldürme suçunun temel şeklinden sorumlu tutulacağı 2025 HMGS'de doğrudan sorulmuştur.
- Suçların İçtima (Bileşik Suç):** Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suça "bileşik suç" dendiği ve bu suçlarda ayrıca "içtima" hükümlerinin uygulanmayacağı (2025 Nisan HMGS) kuralı çok nettir. Örneğin; konut dokunulmazlığını ihlal ederek gerçekleştirilen yağma eyleminde sadece nitelikli yağmadan ceza verilmesi.
- Zamanaşımı ve Yaş Küçüklüğü:** İddianamenin düzenlenmesinin dava zamanaşımını keseceği kuralı (2025 Eylül HMGS) ile fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış çocukların ceza sorumluluğunun kesinlikle olmadığı ve sadece güvenlik tedbiri uygulanabileceği kuralı (2024 HMGS) test edilmiştir.

Soru Türleri

Tanım (Örn: "Başkasını araç olarak kullanmaya ne denir?"), kavramsal eşleştirme ve tek eylemli basit olaylar üzerinden eylemin hukuki niteliğini (hata mı, sapma mı?) yaptırıcı net sorulardır.

ZORLUK DERESESİ: ORTA

Hâkimlik Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

Hâkimlik sınavı, aynı olay örgüsü içerisinde hem teşebbüsün hem iştirakin hem de içtima kurallarının kesiştiği, faillerin farklı bağlama kurallarına göre cezalandırıldığı çok bilinmeyenli vaka analizlerini kullanır.

Öne Çıkan Detaylar

- Hata ve Hedefte Sapmanın İç İç Geçmesi:** Sadece şahısta hata değil; "A'nın B'yi öldürmek için ateş ettiği, ancak merminin B'yi delip geçerek arkadaki C'yi de yaraladığı veya öldürdüğü" gibi eylemlerde failin B'ye karşı kasten öldürme, C'ye karşı ise duruma göre olası kastla veya taksirle öldürme/yaralama suçundan sorumlu tutulacağı ağır fikri içtima tartışmaları test edilir.
- Nedensellik Bağında Sapma (Weber Kastı):** Failin, mağduru öldürdüğünü sanarak cesedi yok etmek için denize atması ve mağdurun aslında denizde boğularak ölmesi durumunda (Weber Kastı), sapmanın nedensellik bağını kesmeyeceği ve failin kasten öldürmeden cezalandırılacağı kuralı ileri seviye bir konudur.
- Özgü Suçlarda Bağlılık Kuralı:** Zimmet gibi sadece kamu görevlileri (özel faillik niteliği taşıyanlar) tarafından işlenebilen özgü suçlara katılan sivil şahısların ancak azmettiren veya yardım eden olarak sorumlu tutulabileceği, müşterek fail olamayacakları hususu Hâkimlik sınavının favori iştirak kuralıdır.
- Tekerrür İnfaz Rejimi:** Yurt dışında işlenen (ve Türk kanunlarına göre de suç olan) fiiller dolayısıyla verilen mahkûmiyet kararlarının Türkiye'de işlenen yeni suçlar için tekerrüre esas olup olmayacağı (2024 Hâkimlik Sorusu) gibi infaz ve yaptırım detayları yoklanır.
- İştirak Halinde Gönüllü Vazgeçme:** Birden fazla kişinin katıldığı suçlarda, suçu önlemek için çaba gösteren (gönüllü vazgeçen) kişinin diğerlerinin cezalandırılmasını engellemeksizin sadece kendisinin bu indirimden/cezasızlıktan faydalanacağı kuralı ağır olay örgülerinde verilir.

Soru Türleri

"A, husumetli olduğu B'yi öldürmesi için 17 yaşındaki C ile anlaşır... C, yanlışlıkla D'yi vurur..." tarzında; azmettirenin (A) sorumluluğu, yaş küçüklüğünün (C) ceza indirimine etkisi ve hedefte sapma/shahısta hata kurallarının aynı olayda analiz edildiği çok yönlü ve zorlayıcı pratik sorulardır.

ZORLUK DERESESİ: ÇOK YÜKSEK

2026 HMGS SORU TAHMİNLERİ

CEZA HUKUKU (GENEL HÜKÜMLER)

1

SUÇLARIN İÇTİMAI

Bileşik Suç, Zincirleme Suç ve Fikri İçtima

HMGS Odak Noktaları: İçtima türlerinin değişmez kuralları ve istisnaları sınavın en favori alanıdır. "Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini" oluşturan bileşik suçlarda ayrıca içtima hükümlerinin uygulanmayacağı (2025 HMGS sorusu) mutlak bir kuraldır.

Kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve yağma suçlarında zincirleme suç hükümleri kesinlikle uygulanmaz.

Zincirleme suçta dava zamanaşımı, ilk suçtan itibaren değil son suçun işlendiği günden itibaren işlemeye başlar.

Fikri içtimada ise fail tek bir fiille birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet verir ve yalnızca en ağır cezayı gerektiren suçtan cezalandırılır.

Soru Türleri

Verilen örnek olayın zincirleme suç mu, fikri içtima mı yoksa bileşik suç mu olduğunu tespit ettiren kurgusal eşleştirme soruları ile doğrudan kural istisnalarını soran (Örn: "Hangi suçlarda zincirleme suç uygulanmaz?") net ezber sorularıdır.

2

SUÇA İŞTİRAK

Dolaylı Faillik, Bağlılık Kuralı ve Taksirli Suç İstisnası

HMGS Odak Noktaları: Bir suçun işlenmesinde başkasının araç olarak kullanılması durumuna "dolaylı faillik" denildiği doğrudan tanım sorusu olarak test edilmektedir.

"Bağlılık kuralı" uyarınca; zimmet gibi sadece özel faillik niteliği taşıyan kişilerce işlenebilen özgü suçlara katılan sivil şahısların ancak "azmettiren veya yardım eden" olarak sorumlu tutulabileceği, müşterek fail olamayacakları kuralı çok önemlidir. Ayrıca, kanundaki suçta iştirak kuralları sadece kasten işlenen suçlar için geçerlidir; taksirli suçlara iştirak ve teşebbüs olmaz.

Soru Türleri

"Bir suçun işlenmesinde başkasını araç olarak kullanmak ne ifade eder?" tarzında doğrudan tanım soruları ile failerin sorumluluk statülerini (yardım eden, azmettiren) tespit ettiren kavramsal sorulardır.

3

HATA HALLERİ VE KUSUR YETENEĞİ

Şahısta Hata ile Yaş Küçüklüğü

HMGS Odak Noktaları: Suçun unsurlarında hataya düşülmesi ile hedefte sapma arasındaki teknik farklar her yıl yoklanır. Şahısta hata durumunda (örneğin karanlıkta hedef aldığı kişiyi bir başkasıyla karıştırıp vurması) failin kastı ortadan kalkmaz; fail vurduğu kişiye karşı kasten öldürme suçunun temel şekline göre sorumlu tutulur (2025 HMGS sorusu). Kusur yeteneği bağlamında ise, fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış olan çocukların hiçbir şekilde ceza sorumluluğu olmadığı ve haklarında yalnızca çocuklara özgü güvenlik tedbirlerinin uygulanabileceği kuralı banko niteliğindedir.

Soru Türleri

Basit olay kurguları (A'nın B'yi vurmak isterken yanlışlıkla B'ye çok benzeyen C'yi vurması gibi) üzerinden failin eyleminin hukuki sonucunu (kastın kalkıp kalkmayacağı) ve ceza indirimi/güvenlik tedbiri yaş sınırlarını tespit ettiren sorulardır.

4

YAPTIRIMLAR VE ZAMANAŞIMI

Müsadere Kuralları

HMGS Odak Noktaları: Yaptırımların uygulama şartları ile davayı düşüren usul işlemleri HMGS'nin temel parçalarından biridir. İddianamenin düzenlenmesinin dava zamanaşımını kestiği kuralı sıkça sorulmaktadır.

Müsadere kurumu bağlamında ise; suçun işlenmesinde kullanılmak üzere hazırlanan eşyanın, suç henüz işlenmemiş (veya tamamlanmamış) olsa bile kamu güvenliği açısından tehlikeli olması durumunda müsadere edilebileceği kuralı, adayların en çok çeldiriciye düştüğü ince detaylardan biridir.

Soru Türleri

"Aşağıdakilerden hangisi dava zamanaşımını kesen nedenlerdendir?" gibi doğrudan liste bilgisi soran sorular veya müsadere şartlarının sıralandığı (I, II, III öncüllü) kural doğrulama sorularıdır.

☑ Bu 4 konu, her iki sınavda da en yüksek soru yoğunluğuna sahip başlıklardır. Özellikle yeter sayı silsileleri ve süreler ezber gerektiren kritik detaylardır — mutlaka tekrar ediniz. Sınavda şimdiden başarılar dileriz.